

Raná neurologická stimulace – krok vpřed?

V mnoha programech chovu zvířat je veškerý proces výběru založený na víře, že výkon je dědičný. Studie (výkonu dostihových koní) však ukázaly, že výkon je dědičný jen z 35 %, za zbývajících 65 % odpovídají jiné vlivy (trénink, vedení, výživa).

Studie věnované dostihovým koním ukazují, nakolik mají chovatelé kvalitu chovaných zvířat přisuzovat genetice a rodokmenům. Badatele proto hledají nové cesty k podpoře přirozených schopností jedinců. Ukázalo se, že některé z těchto metod dokonce mají vliv na prodloužení života zvířete.

Tři fáze vývoje

Vývoj savců, tedy i člověka a psa, probíhá ve třech různě dlouhých fázích. První dvě (stimulační a socializační) jsou velmi krátké, zatímco třetí – obohacování – trvá po zbytek života. Vědecké výzkumy ukázaly, že první fáze je důležitá především pro zdraví a tělesný vývoj, socializace pro vývoj myslí a chování.

První dny života jsou podstatné

Štěňata jsou v mnoha ohledech jednoznačně rozdílná od dospělých v mnoha ohledech. Když se rodí, jejich oči jsou zavřené a jejich zažívací systém má omezenou kapacitu vyžadující opakování stimulaci jejich matkou, která je stále olizuje, aby podporovala zažívání. V tomto věku jsou schopná jen čichat, sávat a plazit se. Tělesná teplota je udržovaná těsným přitulením k matce nebo plazením do hromady s ostatními sourozenci. Výzkumníci zjistili, že během těchto prvních týdnů jsou psovití citliví na určité podněty, které obsahují tepelnou a dotykovou stimulaci, pohyb atd. Na základě těchto výzkumů, které byly provedeny také na laboratorních potkanech a kočkách a pozorovány i na šimpanzích, američtí vojenští kynologové vypracovali metodu, která stále slouží ve snaze zlepšit výkon psů používaných pro vojenské účely, protože cvičení rané neurologické stimulace mohou mít důležité a trvalé účinky.

Jak, kdy a do kdy stimulovat štěně?

Neurologická stimulace má optimální výsledky, začíná-li se s ní třetí den po narození štěněte

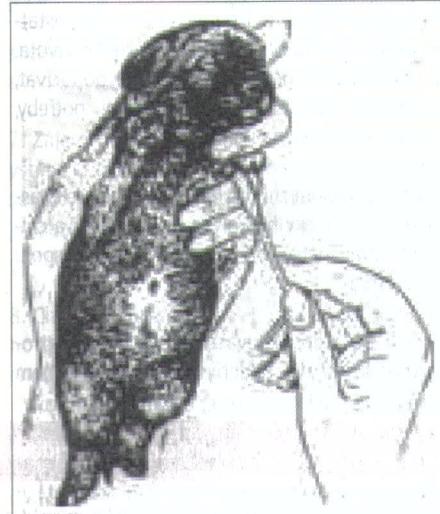

a koncí 16. dne. Tento interval je obdobím rychlého neurologického růstu a rozvoje, a proto je pro jednotlivce velmi důležitý. V této době by chovatelé měli se štěňaty provádět cvičení, která byla navržena právě ke stimulaci neurologického systému. Každý trénink zahrnuje manipulaci se štěňaty jednou denně. Cvičení vyžadují, aby každé štěně prodělalo všechny pět cviků v pravidelném sledu za sebou. Chovatel by měl začít jedním štěnětem a stimulovat je za použití každého z pěti cvičení. Teprve po dokončení série od začátku do konce začít s dalším štěnětem.

Manipulace s každým štěnětem jednou denně obsahuje následující cvičení: dotyková stimulace (mezi prsty), hlava držená vztyčená, hlava směrovaná dolů, pozice vlezek naznak, tepelná stimulace.

Dotyková stimulace

Držte štěně v jedné ruce, jemně stimulujte (lehce) štěně mezi prsty na tlapce, použijte při tom

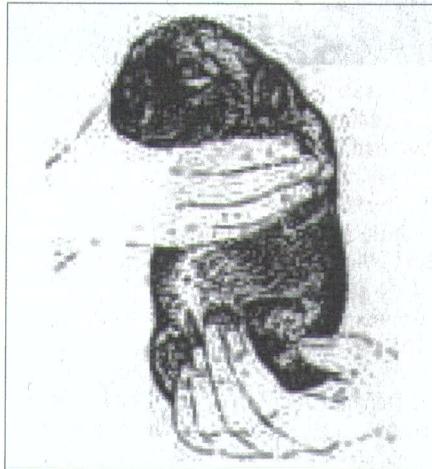

Dotyková stimulace

vatovou tyčinku. Je nezbytné podívat se, zda štěně šimrání cítí. Doba stimulace 3 – 5 vteřin.

Hlava držená vztyčená

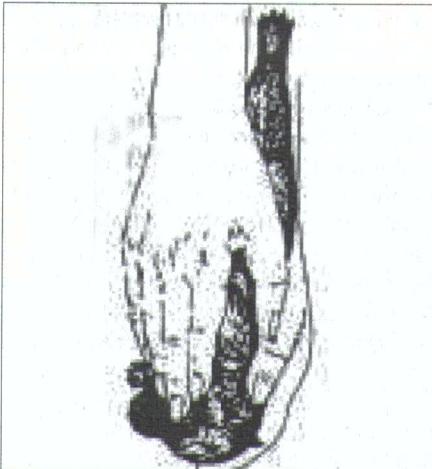
Použijte obě ruce, štěně držte kolmo k zemi (rově nahoru) tak, že jeho hlava je v přímce s ocasem. To je vzpřímená pozice. Doba stimulace 3 – 5 vteřin.

Hlava držená vztyčená

Hlava směrovaná dolů

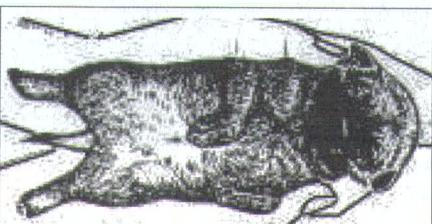
Držte štěně pevně oběma rukama hlavu obrácenou a směřujte ji dolů, tak aby temeno směřovalo k zemi. Doba stimulace 3 – 5 vteřin.

Hlava směrovaná dolů

Pozice vleže naznak

Držte štěně tak, že jeho hřbet spočívá v dlaních obou rukou, čenich směřuje ke stropu. Štěně, zatímco je na zádech, je povoleno vzpírat se. Doba stimulace 3 – 5 vteřin.

Pozice vleže naznak

Tepelná stimulace

Použijte vlhký ručník, který se nejméně pět minut chladil v chladničce. Položte štěně na ručník hlavou dolů. Nedovolte mu hýbat se. Doba stimulace 3 – 5 vteřin.

Tepelná stimulace

Co je třeba vědět

Pokusy ukázaly, že někdy štěňata těmto cvičením odolají, další budou lhostejná. V každém případě ti, kteří se rozhodnou tento typ stimulace použít, musí být opatrní. Neopakujte cvičení vícekrát než jednou denně a neprekračujte dobu, která byla doporučena na cvičení. Přílišná stimulace neurologického systému může mít nepříznivé a škodlivé účinky. Tato cvičení aktivizují neurologický systém dříve, než je běžné. Výsledkem je nárůst výkonnosti a odolnosti neurologického systému, které později vedou k vyšší výkonnosti zvířete. Ti, kteří si hrají se svými štěňaty a pravidelně s nimi manipulují, by v tom měli i nadále pokračovat, protože neurologická cvičení nejsou náhradou za pravidelnou manipulaci, hravou socializaci nebo stmelování.

Prospěch ze stimulace? Pět zlepšení!

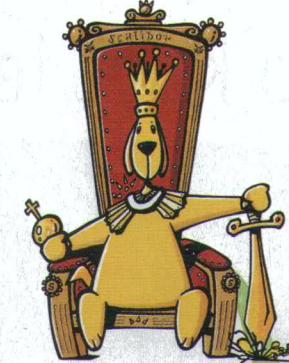
Američtí kynologové našli u psů, kteří byli vystaveni této neurologické stimulaci, pět zlepšení:

1. Zlepšení kardiovaskulárního výkonu (tep srdece)
2. Silnější srdeční ozvy
3. Lepší činnost nadledvinek
4. Větší tolerance ke stresu
5. Větší odolnost vůči nemocem.

Testy ukázaly, že stimulovaná štěňata jsou mnohem aktivnější, mnohem více se věnují zkoumání svého okolního prostředí než jejich nestimulovaní sourozenci a ve srovnatelných situacích se chovají dominantnější. Druhotným efektem je také zlepšení výkonnosti. V jednoduchém testu (hledání cesty v bludišti) vykazují nestimulovaná štěňata mimořádné vyuření, kňučí a dělají mnoho chyb. Jejich stimulovaní sourozenci jsou méně rozčileni, dělají méně chyb a jen občas dávají při stresu najev ožkosť.

Eva Horová podle Carmen L. Battaglia

Ilustrační foto: J. Sejerová, R. Böhm

chrání
proti klíšťatům
až 6 měsíců

chrání
proti blechám
až 4 měsíce

chrání
proti komárom
až 6 měsíců

chrání
proti pakomárom
až 5–6 měsíců

nezapáchá

Je Váš pes ohrožen klišťaty? Scalibor jej ochrání!

www.scalibor.cz

www.msd-animal-health.cz

MSD
Animal Health